

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczym Jana Kochanowskiego
w Kielcach (Polska)
Університет «Petre Andrei» м. Яси (Румунія)
Академічне товариство ім. М. Балудянського
м. Кошице (Словацька Республіка)
Асоціація перспективних досліджень та вищої освіти «Схід-Захід»
Спільний Проект ЄС/ПРООН
«Місцевий розвиток орієнтований на громаду»

***СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
V Міжнародної науково-практичної конференції**

07-09 червня 2017 року

Частина I

Вінниця 2017

ЗМІСТ

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Н.М. Богацька, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	15
В.А. Гарбар, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ОЛІЙНО-ЖИРОВОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РОЗВИТКУ.....	25
Л.П. Давидюк, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ВПЛИВ НЕТИПОВИХ ФОРМ ЗАЙНЯТОСТІ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ПРАЦІ.....	38
О.М. Кульганік, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ФОНДОМ ОПЛАТИ ПРАЦІ ПІДПРИЄМСТВА.....	47
Л.Б. Мартинова, к.філол.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ У НАПРЯМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....	56
О.П. Недбалюк, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В ПРАКТИКУ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ: ДОСВІД США ДЛЯ УКРАЇНИ.....	69
С.Д. Супрун, к.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСНОВНІ ЦІЛІ ТА ЕТАПИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	78
О.М. Ткачук, д.е.н. Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ГІБРИДНА ЕКОНОМІКА ЯК ІНТЕГРАЦІЯ ІСНУЮЧИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ.....	87

Л.Б. Мартинова, к.філол.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ У НАПРЯМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ**

У статті розглянуто ресурсозабезпеченість розвитку людського потенціалу економіки України. У контексті стимулювання розвитку людського потенціалу виділений управлінсько-логістичний підхід до використання ресурсів. Сформована система ресурсозабезпеченості забезпечення конкурентоспроможності людського потенціалу. Розглянуті проблеми приведення національного законодавства у відповідність до вимог ЄС у соціальній сфері. Визначена структура фінансування державою соціальної політики на основі використання досвіду ЄС. Встановлені переваги цільового інвестування коштів, автономності бюджетних закладів, корпоративної соціальної відповідальності у фінансуванні підвищення конкурентних переваг людського потенціалу.

Ключові слова: *ресурсозабезпеченість, людський потенціал, конкурентоспроможність, конкурентні переваги, соціально-економічна політика.*

Постановка проблеми. Соціально-економічний розвиток країн ЄС та України останніми роками кардинально змінив як систему бюджетних відносин, так і склад та структуру державних видатків. При цьому існуюче співвідношення між окремими групами видатків визначається стратегічною спрямованістю бюджетної політики з урахуванням таких факторів її формування, як: рівень соціально-економічного розвитку країни, її соціально-культурні та виробничо-технологічні зв'язки з іншими державами, історичні традиції, діюча модель регулювання економіки та інші. Саме тому однією з найбільш актуальних проблем залишається формування необхідної ресурсної бази розвитку людського потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На досягненні прогресу у забезпеченні конкурентоспроможності людського потенціалу шляхом вдосконалення ресурсного забезпечення, реформ соціальної сфери, економічного сектору та державного управління, як рушіїв прискорення процесу євроінтеграції, акцентують увагу українські вчені Н. Андрусевич, І. Артёмов, А. Гальчинський, В. Геєць, Л. Михайлова, Р. Офіцинський, І. Петрова, А. Філіпенко, а також ряд зарубіжних науковців Б. Баласс, Х. Кремер, Р. Купер, К. Макконнелл, В. Молле, Л. Ліндберг, Г. Павельциг, Е. Хаас, Ф. Шміттер. В той же час перспектива досягнення нової якості економічного зростання вимагає подальших досліджень можливостей забезпечення конкурентних переваг людського потенціалу.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Якщо в період становлення ринкових відносин бюджети країн спрямовували значну частину бюджетних коштів на здійснення економічної діяльності держави, із яких до 70 % бюджетних асигнувань зосереджувалися у сфері матеріального виробництва, то з посиленням соціальної функції держави, орієнтованої на безпосереднє забезпечення потреб громадян, була здійснена переорієнтація грошових потоків держави на соціальний захист та соціальні послуги для населення (рис. 1). На сьогоднішній день у структурі державних видатків країн світу соціальні видатки складають більше 50 % [1, с. 53]. Посилення державного інтересу до проблем фінансування соціально-культурних заходів та соціального забезпечення населення обумовлено необхідністю покращення стану соціального захисту громадян з низьким рівнем доходів, що особливо гостро проявляється в умовах фінансово-економічної кризи. В той же час малодослідженим залишається визначення конкретних шляхів комплексного ресурсного забезпечення людського розвитку.

Мета статті полягає у дослідженні ресурсозабезпеченості розвитку людського потенціалу економіки України та визначення шляхів фінансування підвищення конкурентних переваг людського потенціалу.

Виклад основного матеріалу дослідження. У контексті стимулювання розвитку людського потенціалу слід виділити управлінсько-логістичний підхід до використання ресурсів, що передбачає наступні властивості ресурсного забезпечення:

- воно є системною діяльністю з мобілізації, накопичення, перетворення та розподілу ресурсів;

- результатом ресурсного забезпечення є потік ресурсів у різних його формах і видах (рис. 1) до кінцевого споживача, який може бути як у середині, так і ззовні організаційної системи;

- власне ресурсне забезпечення та ресурси є лише засобами ефективного досягнення певних цілей організаційної системи, зокрема державної політики у сфері людського розвитку.

Першою складовою процесу ресурсного забезпечення є мобілізація ресурсів. Для цього необхідно знати розмір, структуру, динаміку, джерела формування, форму власності наявних ресурсів. Ресурсний потенціал є об'єктивною передумовою для держави реалізовувати програми розвитку людського потенціалу і характеризується як матеріальною, так і нематеріальною складовими (рис. 1).

Рисунок 1. Система ресурсозабезпеченості розвитку людського потенціалу економіки України

Державна підтримка інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки, як провідного джерела людського розвитку, передбачена Законом України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення робочих місць» [2], а також регіонального розвитку - Законом України «Про засади державної регіональної політики», що встановлює загальні принципи розробки програм та проектів регіонального розвитку, джерела, порядок і строки їхнього фінансування [3].

Однак слід підкреслити, що у контексті підписання та ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (далі - Угода) [4], Україна має зобов'язання щодо приведення національного законодавства у відповідність до вимог ЄС. Однією з пріоритетних сфер для гармонізації українського законодавства з

правом ЄС виступає державна допомога. Європейські експерти відзначають, що чинні норми законодавства України у сфері державної допомоги є досить фрагментарними і не повною мірою відповідають принципам і стандартам, визначеним правилами державної допомоги ЄС. Таким чином, пропозиції щодо надання економічних преференцій слід розглядати у контексті зобов'язань України перед ЄС у сфері державної допомоги як додаткового ресурсу розвитку.

Протягом трьох років з дати набрання чинності Угодою, Україна має привести національне законодавство про державну допомогу у відповідність до вимог ЄС і створити ефективну систему контролю надання державної допомоги.

Ст. 107 Договору про функціонування ЄС [5] визначає, що надання державної допомоги заборонено, втім Європейська комісія може ухвалити рішення про доцільність її надання у випадках, якщо вона сприяє: економічному розвитку регіонів з надзвичайно низьким рівнем життя або істотним рівнем безробіття; розвитку певних видів економічної діяльності (сфер економіки), якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін. Згідно з положеннями Угоди, Україна (вся територія) вважатиметься недостатньо розвинутим регіоном (регіон категорії «А») принаймні до кінця 2020 р. У зв'язку з цим, Україні дозволено виділяти максимальні обсяги державної допомоги на забезпечення регіонального розвитку. Відповідно до Керівних принципів регіональної державної допомоги ЄС 2014-2020 рр. такі умови задовольняються, якщо ВВП на душу населення є меншим або дорівнює 75% середнього показника ЄС [6, с. 11]. (показник ВВП на душу населення в Україні на 88% нижчий за середній аналогічний показник для країн ЄС). Керівні принципи передбачають, що в регіонах може надаватися допомога на інвестиції та великим інвестиційним проектам, для новостворених малих і середніх підприємств та операційна допомога. Регіональна допомога повинна бути невід'ємною частиною стратегії підвищення конкурентоспроможності людського потенціалу з чітко визначеними цілями.

Децентралізація державного управління з акцентом на розширення економічних повноважень місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування є важливим кроком на шляху до створення ефективної системи управління економікою держави. Наділення органів місцевого самоврядування значним обсягом економічних (господарсько-фінансових) повноважень одночасно означає розширення сфери їхньої відповідальності за стан соціально-економічного розвитку регіону та населених пунктів.

У цьому контексті істотного перегляду потребує бюджетне та податкове законодавство, збалансованість якого за рівнями держава – область, район – місто щодо перерозподілу фінансових коштів зумовлює реальну спроможність органів місцевого самоврядування самостійно вирішувати питання економічного та соціального розвитку. Більша частина податкових надходжень територіальних громад вилучається до державного бюджету, а власних доходів недостатньо для забезпечення виконання численних соціальних проектів та вирішення назрілих проблем у різних сферах економіки села, селища, міста. Механізм державного управління бюджетною та податковою системами має бути спрямований не лише на вирівнювання економічних диспропорцій у розвитку областей. Ключовим завданням у реформуванні бюджетно-податкового законодавства слід визнати створення умов для формування територіальними громадами власної необхідної і достатньої системи оподаткування.

Таким чином, фактичне забезпечення всіх суспільних зобов'язань відбувається зусиллями відповідних контингентів населення, передусім працюючих. Завдяки економічній діяльності населення створюється додана вартість, сплачуються переважна більшість податків і внесків, що формують державні фінанси, які можуть бути спрямовані на потреби людського розвитку.

Важливою передумовою ефективного функціонування соціальної політики України є не лише запозичення досвіду Європейського союзу, а і використання власних джерел фінансування, направлених на коригування та вдосконалення

соціальних заходів. Дослідження напряму ресурсного забезпечення соціальної політики сьогодні виступає одним з найбільш пріоритетних для економіки України.

Соціальна інфраструктура у забезпеченні конкурентоспроможності людського потенціалу відповідно до Конституції України повинна фінансуватися за рахунок державного чи місцевого бюджетів, а також за рахунок коштів приватного бізнесу на умовах соціального партнерства. Останній термін набуває особливого статусу в умовах обмеженості державних фінансових ресурсів. На основі використання досвіду ЄС слід виділити найбільш ефективні інструменти державної соціальної політики (рис. 2).

1) Цільовий капітал (ендаумент) є перспективною формою капіталізації в галузях соціальної інфраструктури [7]. За сучасних умов в Україні розвиток нового технологічного укладу стримується як незначними масштабами та неврегульованістю відповідних технологій капіталізації, так і неготовністю соціально-економічного середовища до їх широкого застосування.

Значні втрати Україною науково-технічного потенціалу на тлі швидкого нарощування лідерами світової наукової сфери (США, ЄС), породжують сумнів у можливості сконцентрувати зусилля і зайняти яку-небудь «авангардну» нішу. Вихід із цього становища полягає в прискореній капіталізації освітянського і науково-технологічного секторів.

Серед передумов прискореної капіталізації є поява структур або товариств із достатнім фінансовим капіталом, які зацікавлені в диверсифікації своєї діяльності та виходу на ринок передових технологій. Істотно вплинути на процес капіталізації можливо через підтримку науково-дослідної діяльності в освіті й фундаментальній науці.

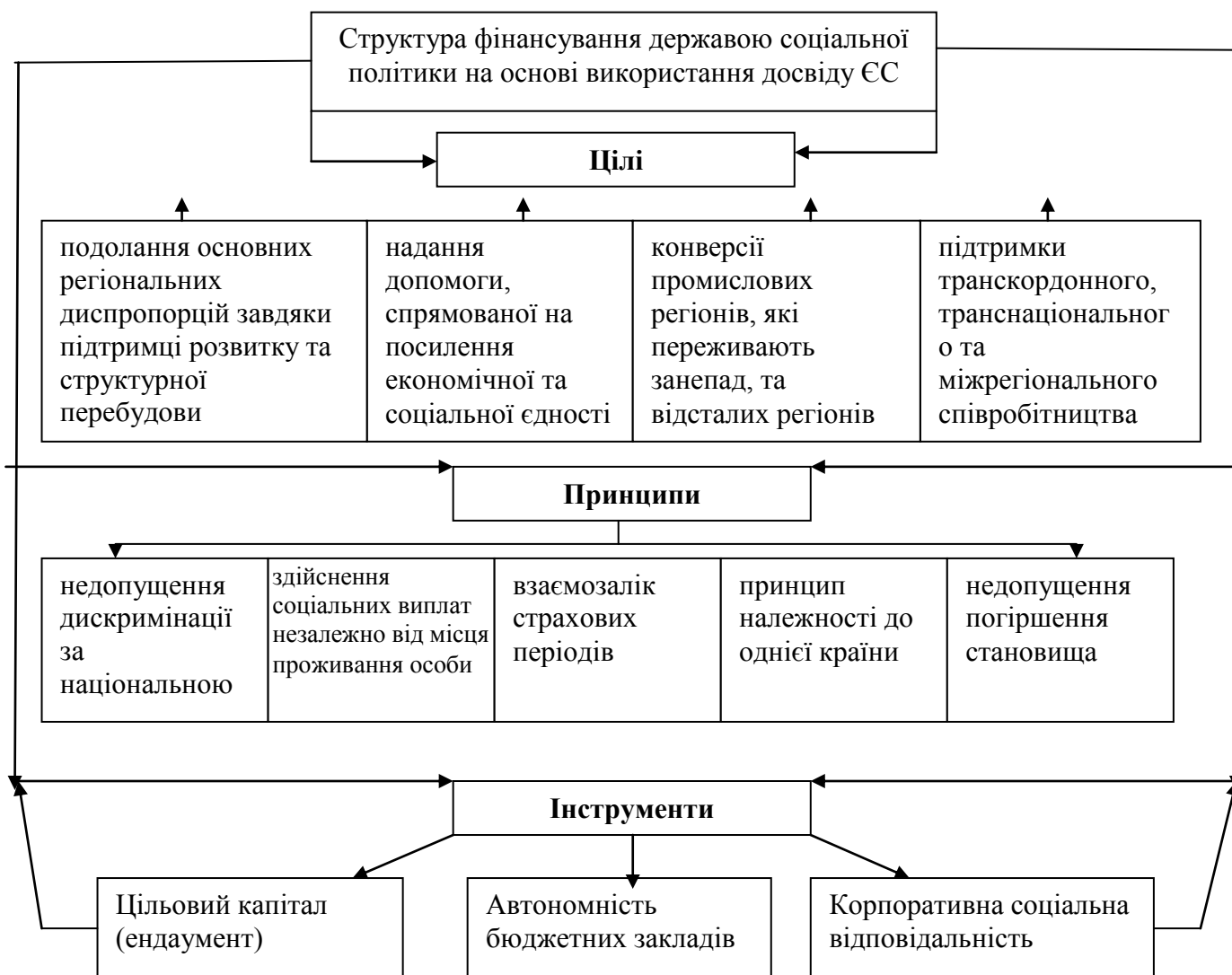

Рисунок 2. Структура фінансування державою соціальної політики на основі використання досвіду ЄС

Одним із можливих напрямів цієї стратегії є використання переваг, які надає цільове інвестування коштів у науково-освітнянський процес. Цільовий капітал, або ендаумент, є поширеною формою реалізації цілей капіталізації в ринковій економіці. За багатоканального фінансування та економічної самостійності ендаумент стає додатковим та ефективним каналом поповнення бюджету галузей соціальної інфраструктури. Ендаумент являє собою обсяг фінансових ресурсів (інвестиційних активів у грошовій формі, цінні папери, нерухоме та інше майно), які відкладають на користь некомерційних організацій на певних умовах. Ендаумент розміщується у фінансових

інститутах з метою отримання закладами соціальної інфраструктури щорічних дивідендів (відсотків, ренти, прибутку). У багатьох країнах дані види доходів некомерційних організацій розглядають як благодійні внески і не обкладають податком. Дивіденди від ендаумента, які може використовувати некомерційна організація для фінансування соціальних закладів, постійно обмежуються чистими активами. Це означає, що базовий капітал ендаумента залишається недоторканим.

Для створення цільовому капіталу сприятливих умов розвитку доцільно ввести податкові пільги, до яких відносять відміну ПДВ при передачі грошових коштів на формування цільового капіталу, податку на прибуток некомерційних організацій при його використанні та інші пільги.

Режим оперативного управління, зазвичай прийнятий у країні, обумовлює різні підходи до формування та використання цільового капіталу для різних форм некомерційних організацій. Умови України передбачають два підходи до формування цільового капіталу. Різниця між ними полягає у праві власності.

Згідно з першим підходом некомерційна організація формує для себе цільовий капітал, коли вона виступає його власником і єдиним отримувачем доходу від нього. Такий підхід може передбачатися тільки для некомерційної організації, що наділена правом власності на майно та утворена, як згадувалося раніше, в організаційно-правовій формі фонду, автономної некомерційної або громадської організації. Отримувачем доходу від цільового капіталу в цьому випадку може бути тільки дана некомерційна організація.

Згідно з другим підходом утворюється спеціалізована організація з управління цільовим капіталом на користь інших одержувачів доходів від цільового капіталу, які не наділені правом власності будь-якого майна. Такою організацією може бути тільки некомерційна організація в організаційно-правовій формі фонду.

2) Автономність бюджетних закладів. Теза про безумовну необхідність автономії бюджетних закладів опинилася в останнє десятиліття на вістрі політики більшості європейських країн. Необхідність автономії обґрунтовують

трьома аргументами. По-перше, автономія може розглядатися як політичне гасло і невід'ємна частина сучасної правової держави. По-друге, аргументом автономії та роздержавлення виступають економічні міркування, перш за все зростаючий дефіцит бюджету закладів, недостатнє державне фінансування, старіння матеріально-технічної бази тощо. По-третє, є суто галузеві обґрунтування, за якими тільки на основі самоврядування і автономії бюджетні заклади забезпечуватимуть належну якість обслуговування.

На даний час питання капіталізації і розширення фінансово-господарської самостійності закладів соціальної інфраструктури в Україні не порушується, навіть коли ставиться завдання переходу на нормативне бюджетне фінансування і реформування системи оплати праці. За роки реформ бюджетні заклади зазнали серйозних змін, але за рівнем просування реформи у напрямі розширення автономії бюджетних закладів (делегування їм прав з питань розподілу бюджету та управління ресурсами, у т. ч. кадровими) Україна помітно відстає від багатьох країн Центральної та Східної Європи [8, с. 69–72].

3) Корпоративна соціальна відповідальність. Парадигма соціальної відповідальності бізнесу стає дедалі більш затребуваною не тільки як система етичних поглядів з дотриманням принципів соціальної справедливості і забезпечення доступності соціально важливих послуг, а й як фактор капіталізації галузей соціальної інфраструктури. Йдеться і про те, що частина надходів, яку підприємці отримують внаслідок сприятливої кон'юнктури, має використовуватися на соціальні цілі. Такі авторитетні установи, як Організація Об'єднаних Націй, Міжнародна Організація Праці, Організація економічного співробітництва і розвитку, все більшу увагу зосереджують на інвестуванні банками і корпораціями розвитку соціальної інфраструктури: медицини, освіти, дозвілля, екології, безпеки праці.

Для розвитку процесу капіталізації уряди різних країн вдаються до заходів державного регулювання поведінки соціально відповідального бізнесу. У світі склалися дві моделі регулювання, що висувають перед бізнесом обов'язкові вимоги. У Європі до підприємств і банків застосовують державну примусову

форму капіталізації, за якою їх зобов'язують дотримуватися встановлених правових норм соціальної відповідальності.

За очевидності потреби соціальної інфраструктури в інвестиційних ресурсах, рамки сучасного законодавства не забезпечують вирішення проблеми капіталізації. Ключовим питанням заохочення корпоративних приватних інвестицій є можливість для інвестора отримати прибуток, який не здатні забезпечити бюджетні заклади. Розв'язання цього протиріччя може бути знайдено на шляху зміни статусу закладів соціальної інфраструктури, що розширює участь державних і недержавних організацій у ринкових відносинах. Що ж до муніципальних і державних закладів соціальної інфраструктури, то вважаємо за доцільне надати їм права автономної організації. Фінансування автономного закладу має відбуватися у вигляді субвенцій і субсидій із бюджетів відповідних рівнів згідно з програмами, затвердженими в установленому порядку, та інших джерел. У цьому контексті перспективним виглядає укладання автономним некомерційним закладом інвестиційної угоди з інвестором, за якою останньому, в разі вкладання грошей у діяльність соціальної інфраструктури, гарантується певний прибуток за рахунок розширення обсягу надання платних послуг населенню або сторонній організації.

Виходячи із вищезазначених позицій, слід розглянути аспекти ресурсозабезпеченості окремих секторів соціально-економічної політики:

- фінансування освіти;
- фінансування заходів на ринку праці;
- фінансування охорони здоров'я;
- фінансування соціального захисту населення;
- фінансування розвитку громадянського суспільства;
- фінансування інноваційного розвитку.

При формулювання наслідків застосування наявного механізму фінансування освітнього сектору, доцільно провести аналогії з констатованими наслідками нераціональної структурної політики. Вихід за межі регуляторних

функцій, застосування активної структурної політики у формі управління фінансово-інвестиційними потоками, накладає на освітній сектор проблеми нерациональної структури, а її підтримання протягом тривалого часу – збільшує ризики кризи освітньої галузі, що в кінцевому результаті негативно впливає на конкурентоспроможність людського капіталу сформованого в її межах (рис. 2).

Тобто, за ототожнення освітнього сектору з ключовим базовим сектором формування конкурентоспроможності людського капіталу, на цьому етапі дослідження, можна з певністю стверджувати про непридатність наявного механізму фінансування освіти для забезпечення необхідного рівня конкурентоспроможності людського капіталу в умовах економіки знань.

Утримання нерациональної структури господарських засобів лягає надмірними бюджетами на навчальні заклади, і високою вартістю навчання за спеціальностями, що використовують нерационально утримувані матеріальні ресурси та професорсько-викладацький склад. Водночас традиційно застосовувана практика перехресного субсидювання, де витрати сформовані нерациональною структурою матеріальних ресурсів та професорсько-викладацького складу покриваються за рахунок престижних спеціальностей, призводить до загального зростання витрат за всіма групами освітніх послуг, і як наслідок, за зростання витрат знижується попит і на дефіцитні на ринку праці спеціальності. Тобто, освітній сектор стає бар'єром формування людського потенціалу, а також середовищем генерування негативних чинників у ресурсному забезпеченні конкурентоспроможності останнього.

Висновки. В цьому напрямі слід підкреслити, що вітчизняна освіта має прагнути до досягнення відповідності найбільш прогресивним економічним світовим тенденціям. Основою конкуренції у сучасному світі є інтелектуальний капітал. За великим рахунком, і п'ятий (переважаючий нині), і шостий (що набирає оберти) технологічні уклади відповідають сучасному типу постіндустріальної цивілізації. Його характерними ознаками є інтелектуалізація виробництва, широке використання наукових досягнень, розумової праці людей та систем штучного інтелекту. Як соціальний інститут, який відтворює

інтелектуальний потенціал суспільства, освіта має бути здатна до випереджувального розвитку, відповідати як інтересам суспільства в цілому, так і окремої особистості.

Список використаних джерел:

1. Боярко І. М. Державні видатки в економіці країни : монографія / І. М. Боярко, Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека. – Суми : Сумське видавництво ПВКП «Корпункт», 2013. – 109 с.

2. Закон України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5205-17>

3. Закон України «Про засади державної регіональної політики» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19>

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом та його державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://comeuroint.rada.gov.ua/komevrouint/doccatalog/document?id=56219>

5. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/file/text/40/f450346n12.pdf>

6. Ю. Стюарт Звіт про створення карти регіонального розподілу державної допомоги в Україні / Стюарт Ю., Цемнолонскіс С., Рогінська Я. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2014/12/Report-on-Regional-mapping-UKR.pdf>

7. Людський розвиток в Україні: соціальні та демографічні чинники модернізації національної економіки (колективна монографія) / [Лібанова Е.М., Макарова О.В., Курило І.О. та ін.]; за ред. Е.М.Лібанової. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В.Птухи НАН України, 2012. – 320 с.

8. Семко Г.В. Расширение автономии школ в сфере финансов и управления: опыт Европы / Г.В. Семко // Экономика образования – 2008. – № 5 – С. 62–86

УДК 346.001.76

О.П. Недбалюк, к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

**ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПРОВАДЖЕННЯ
ІННОВАЦІЙ В ПРАКТИКУ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ
РОЗВИТКОМ: ДОСВІД США ДЛЯ УКРАЇНИ**

Стаття присвячена дослідженню актуальних проблем визначення місця впровадження інновацій в системі управління економічним розвитком. Проаналізовано зарубіжний досвід формування та виконання освітніх програм як інституційної системи впровадження інновацій на прикладі США. Визначено можливості застосування даного досвіду в умовах України. Окреслено перспективні напрямки наукового опрацювання та практичної імплементації ефективної системи впровадження інновацій в практику управління економічним розвитком як окремих підприємств, так і національної економіки України загалом.

Ключові слова: механізм, система, інновація, програма, підприємство, розвиток, наука, освіта інноваційна політика.

Постановка проблеми. Однією з головних проблем сучасної системи управління розвитком національної України є відсутність інституційної системи впровадженням інновацій в практику управління економічним розвитком. Відсутність такої системи має свої прояви не лише на практичному рівні але також і на рівні науково-теоретичного розуміння змісту даного питання. Більшість дослідників та практиків інноваційного розвитку країни зосереджують свою увагу на таких стадіях інноваційної діяльності як створення нововведень та їх практична імплементація. Практика застосування інноваційних рішень у виробничих умовах ототожнюється з процесом впровадження, що є суттєвою помилкою, адже таке застосування не відображає